

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3883/2019
17.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Марија Јоксовић, адвокат из ..., против туженог ДОО „Виготом“ за производњу, трговину, транспорт и угоститељство, Бачка Паланка, чији је пуномоћник Видослав Рудић, адвокат из ..., ради исплате по тужби и противтужби, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2873/17 од 16.03.2018. године, у седници одржаној 17.06.2020. године донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2873/17 од 16.03.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бачкој Паланци П1 70/2015 од 18.09.2017. године, ставом првим изреке обавезан је тужени-противтужилац да тужиоцу-противтуженом за период од 15.05.2014. године до 08.01.2015. године исплати и то: на име зараде и увећане зараде за прековремени рад 4.202,10 динара, на име увећане зараде за рад на дан празника укупно 931,70 динара, на име увећане зараде за рад ноћу укупно 1.528,02 динара, на име накнаде за исхрану у току рада укупно 547,81 динара, на име накнаде за регрес због коришћења годишњег одмора укупно 459,01 динара и на име дневница за службено путовање у земљи и иностранству укупно 220.000,00 динара, све у појединачним месечним износима и са законском затезном каматом ближе одређеним овим ставом изреке. Ставом другим изреке утврђено је да је тужилац-противтужени био у радном односу код туженог-противтужиоца почев од 15.05.2014. године до 08.01.2015. године, па је обавезан тужени-противтужилац као послодавац да тужиоцу-противтуженом за период од 15.05.2014. године до 08.01.2015. године призна радни стаж и исти упише у радну књижицу и по том основу изврши уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање код надлежног Републичког фонда ПИО. Ставом трећим изреке одбијен је тужбени захтев у делу којим је тужилац-противтужени тражио да се обавезе тужени-противтужилац да му на име дневнице за службено путовање у земљи и иностранству (за период од 15.05.2014. године до 08.01.2015. године) исплати преко досуђених 220.000,00 динара до тражених 950.684,68 динар, као и законску затезну камату на досуђени износ од 220.000,00 динара за период пре 18.09.2017. године, те законску затезну камату на износ преко 220.000,00 динара за период од дана доспелости сваког појединачног износа до дана исплате. Ставом

четвртим изреке одбијен је противтужбени захтев туженог-противтужиоца којим је тражено да се обавезе тужилац-противтужени да му исплати 4.900 евра у динарској противвредности према средњем курсу НБС на дан 17.04.2015. године са законском затезном каматом на наведену динарску противвредност почев од 17.04.2015. године до исплате, те којим је тражено да му накнади трошкове парничног поступка. Ставом петим изреке обавезан је тужени-противтужилац да тужиоцу-противтуженом накнади трошкове парничног поступка од 169.888,00 динара са законском затезном каматом од 18.09.2017. године, као дана пресуђења до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2873/17 од 16.03.2018. године, ставом првим изреке делимично је укинута првостепена пресуда у усвајајућем и одбијајућем делу одлуке о захтеву за исплату на име дневница за службено путовање у земљи и иностранству и трошковима парничног поступка и предмет у том делу враћен првостепеном суду на поновно суђење. Ставом другим изреке у преосталом делу одбијена је жалба туженог и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ број 72/2011, 55/14 и 87/18), Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, док се на друге битне повреде одредаба парничног поступка ревизијом туженог одређено не указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је почев од 15.05.2014. године радио код туженог на основу усмено закљученог договора са директором туженог и обављао послове возача камиона. Према усменом договору зарада тужиоца је износила 10% од фактурисане вредности туре. Тужилац је са туженим 12.12.2014. године закључио уговор о раду на одређено време на 60 дана ради обављања послова возача камиона. Чланом 6. је уговорена је висини основне зараде у нето износу плус порези и доприноси по закону, а највише 13% фактурисане вредности појединачних превоза које оствари запослени за месец обрачуна бруто, као и обрачун зараде ако запослени у месецу нема или нема довољно радних активности до нивоа минималне зараде уз исплату пореза и доприноса обрачунатих на минималну зараду. Чланом 8. уговорена су и друга примања и то: накнада за исхрану у току рада, регрес, додатке и друга примања у складу са законом, највише до неопорезивог износа, осим у случају друге одлуке директора уз ограничење да сва друга примања заједно са основном зарадом не могу бити већа од 10% фактурисане вредности, појединачних превоза које оствари запослени за месец обрачуна бруто. Тужилац је обављајући послове више пута одлазио камионом на службена путовања у земљи и иностранству. По повратку са службеног путовања њему је од стране сина директора туженог исплаћиван одређен новчани износ око 300-400 евра по једној извезеној тури, при чему тужилац није имао увида да ли тај износ процентуално одговара износу 10% од вредности извезене туре. Тужилац је током службеног путовања проводио одређено време у земљи и иностранству, на име чега потражује укупно 1.113.248,88 динара од чега за службено путовање у земљи

44.772,00 динара, а за службено путовање у иностранству 1.068.476,88 динара. На основу тахографских листића утврђени су часови прековременог рада, рада у дане празника и ноћног рада тужиоца за спорни период, а утврђена је и накнада за исхрану у току дана за спорни период и накнада за регрес за коришћење годишњег одмора, како је то ближе наведено у образложењу побијане пресуде. Тужилац је престао са радом код туженог 08.01.2015. године. Висина увећане зараде по сваком од основа је утврђена на основу налаза вештака, док је висина накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора је обрачуната према уговореној висини из уговора о раду који су странке закључиле 12.12.2014. године

Утврђено је и да је уочи одласка на службено путовање тужилац је добијао одређене новчане износе ради покрића предстојећих трошкова у вези са путовањем, које изнсе му је у име туженог давао син туженог, којом приликом је тужилац потписивао потврде о зајму. Уговором о уступању потраживања од 17.04.2015. године закљученим између сина туженог као уступиоца и туженог као пријемника, устипилац је пријемнику уступио сва потраживања која је имао према тужиоцу у укупном износу од 4.900 евра која се односе на појединачна потраживања наведена у првостепеној пресуди.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилном применом материјалног права утврдили да је тужилац, почев од 15.05.2014. године, засновао радни однос код туженог и тужени обавезан да тужиоцу за период од 15.05.2014. године до 08.01.2015. године призна радни стаж и исти упише у радну књижицу и по том основу изврши уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање код надлежног Републичког фонда ПИО, као и да изврши исплату увећане зараде за прековремени рад, рад на дан празника, за рад ноћу и на име накнаде за исхрану у току рада и регреса.

Одредбом члана 195. став 1. Закона о раду („Сл. гласник РС“, број 24/05 ...75/14), прописано је да се против решења којим је повређено право запосленог или кад је запослени сазнао за повреду права, запослени, односно представник синдиката чији је запослени члан ако га запослени овласти, може да покрене спор пред надлежним судом, а ставом 2. истог члана рок за покретање спора јесте 60 дана од дана достављања решења, односно сазнања за повреду права.

Неосновано се ревизијом указује и да је тужба поднета по истеку законског рока из члана 195. став 2. Закона о раду, за заштиту права из радног односа, те да је рок од 60 дана требало рачунати од момента закључења уговора о раду од 12.12.2014. године. Ово из разлога што до повреде права и сазнања за повреду права није дошло даном почетка рада тужиоца код туженог без закљученог уговора о раду 15.05.2014. године (који однос је имао све карактеристике радног односа, с обзиром да је тужилац обављао послове за туженог и исплаћивана му је зарада), нити даном када је тужилац са туженим закључио уговор о раду од 12.12.2014. године, већ даном када је тужилац престао да ради код туженог, а то је 08.01.2015. године. Како од 08.01.2015. године до 05.03.2015. године, када је поднета тужба суду у овој правној ствари, са захтевом да се утврди да је тужилац био у радном односу код туженог, није протекао рок од 60 дана, то је по оцени Врховног касационог суда правилан закључак нижестепених судова да је тужба поднета у року предвиђеним одредбом члана 195. став 2. Закона о раду.

Супротно наводима ревизије, у конкретном случају тужилац је у спорном периоду (и пре закључења уговора о раду на одређено време) обављао послове за туженог, те да је наведени однос имао све карактеристике радног односа, те је стекао статус запосленог почев од 15.05.2014. године. Заснивање радног односа подразумева и право запосленог на рад код послодавца и признавање осталих права по основу рада, па сагласно наведеном по оцени Врховног касационог суда правилно су нижестепени судови усвојили захтев тужиоца у делу којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да му призна радни стаж и исти упише у радну књижицу за период од 15.05.2014. до 08.01.2015. године и по том основу изврши уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање код надлежног Републичког фонда ПИО, као и да изврши исплату увећане зараде за прековремени рад, рад на дан празника, за рад ноћу и на име накнаде за исхрану у току рада и регреса, а чија висина је утврђена и досуђена за наведени период.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић